

TOZD SAMA

Stev. 6
LETO XI

☆
Junij

1975

GLASILO TOVARNE SANITETNEGA MATERIALA - DOMŽALE

PROBLEM OPREDELITVE TOZD V TOSAMI

Problematika ustanavljanja TOZD v Tosami ni nova, saj smo se z njo srečali že pri konstituiranju v letu 1973.

Med tem časom pa se je marsikaj spremenilo in izjasnilo tako, da so naše družbeno politične organizacije sprožile postopek za ponovno konstituiranje, kar pa je tudi obveza in zaključek prejšnje analize, ki je nakazala več možnosti za ustanovitev TOZD v Tosami.

Ob ponovnem konstituiranju moramo pri ustanavljanju bodočih TOZD upoštevati predvsem sledeče nove vidike:

- novo ustavo
- prispevek prakse
- prispevek teorije.

Ta nova spoznanja je dr. Mijo Novak poskušal zajeti v svoji definiciji TOZD-a, ki se glasi: TOZD je temeljna oblika samoupravne organizacije družbenega dela, ki predstavlja tehnično-tehnološko in ekonomsko delovno celoto temelječo na določeni količini in vrsti sredstev za proizvodnjo, katera pri obstoječi delitvi dela omogočajo večjemu ali manjšemu številu združenih delavcev, da poslujejo kot blagovni proizvajalci in da se na tej osnovi rezultati njihovega skupnega dela morejo potrditi kot vrednost, ter da jo morejo samostojno razvijati in realizirati svojo vlogo družbenega subjekta vključujoč vse v celoten sistem razširjene družbene reprodukcije.

Definicija posebej poudarja sledeče odločilne dejavnike pri ustanavljanju TOZD:

- tehnično tehnološko delovno celoto
- ekonomsko zasnovo TOZD
- družbeno-politično zasnovo TOZD
- razvojni vidik.

Upoštevajoč prejšnjo analizo TOZD in značaj naše proizvodnje, ki je pretežno sestavljena iz kratkih proizvodnih procesov menim, da moramo delovne celote iz tehnično-tehnološkega smisla in ostalih vidikov, iskati predvsem med registriranim predmetom poslovanja s pomočjo združevanja posameznih dejavnosti, kajti nekatere naše dejavnosti obsegajo le 1 stroj in nekaj posluževalcev.

Predmet poslovanja lahko razdelimo na sledeče glavne dejavnosti in sicer na proizvodnjo:

- sanitetnih drugih tkanin
- ovojev in pozamentarije
- sanitetne in druge vate
- lepljivih obližev in tehničnih trakov
- sanitetne in druge lahke konfekcije
- ostali zavojni material in kompletiranje izdelkov
- izdelkov za higijeno in kozmetiko
- izdelkov za nego otroka
- cigaretnih filtrov.

Če proučimo navedene dejavnosti iz vidika tehnologije vidimo, da so osnovni proizvodni procesi sledeči:

- izdelava in predelava izdelkov na bazi tkanin
- izdelava in predelava izdelkov na bazi vlaknin
- izdelava cigaretnih filtrov
- izdelava in predelava ostalih izdelkov.

Značilnost modernega tehnološkega postopka je, da se posamezne faze izdelave povezujejo v tekoč, neprekinjeni delovni proces na enem ali večjih strojih v sklopu proizvodne linije.

Ker je cilj ustanavljanja TOZD razvoj proizvodnih sil, sodim, da

bi iz vidika tehnologije in razvojnih tendenc, bilo v tem trenutku primerno zaokrožiti našo tehnologijo ravno v smeri gornje-širše delitve tehnologije, upoštevajoč pri tem da se moramo čimpreje modernizirati, ker delovne sile v Sloveniji ni ter je postala že zelo draga.

Obstaja možnost, da močno moderniziramo izdelavo in dodelavo sanitetnih in drugih tkanin, kar kaže na to, da ta proizvodni proces zaokrožimo in vpeljemo množično oz. večko serijsko proizvodnjo.

Ravno tako še obstajajo možnosti za modernizacijo proizvodnje izdelkov na bazi vlaknin in povezovanja celotnega procesa v več neprekinjenih procesov.

Ostali proizvodni procesi razen izdelave cigaretnih filtrov so zaenkrat še v razvoju in manjšega pomena, tako da jih ne kaže ločevati kot pomembnejše delovne celote, kar pa ne velja za izdelavo cigaretnih filtrov, ki je postala pomembna dejavnost podjetja.

Iz navedenega sledi, da je ena izmed možnih variant ustanovitve TOZD v Tosami sledeča:

1. TOZD za izdelavo izdelkov na bazi tkanin
2. TOZD za izdelavo na bazi vlaknin
3. TOZD za izdelavo cigaretnih filtrov
4. Skupne službe

Prednost te variante je v tem, da poslujejo TOZD direktno s trgov, kar pomeni, da morajo samostojno odločiti o svojem razvoju ter enakopravno vstopati v proces družbene reprodukcije. Nadaljno vrednost vidim tudi v tem, da je vsem TOZD omogočen razvoj tako v obstoječem proizvodnem programu, kot tudi v možnostih za osvajanje (Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje s 1. strani)
nove proizvodnje.

Razen tega je tudi socialna varnost zaposlenih večja, saj obstaja v istem TOZD-u več možnosti zaposlitve na različnih delovnih mestih. Tudi število v TOZD-ih ne bo preveliko, če upoštevamo, da zahteva po modernizaciji ni prazna beseda, pač pa zdajšnja neodložljiva ekonomska nujnost.

Poskus operdelitve delovnih ce-

lot oz. TOZD-ov v tem članku je vzeti kot vsodbudo za ramišljanje vseh članov kolektiva v tej smeri, da bi se že pred dejansko odločitvijo izkristalizirala mnenja in tako hitreje našla rešitev, ki bi največ prispevala k nadaljnjem razvoju Tosame v najširšem družbeno-ekonomskem smislu.

Predsednik strokovne komisije:

JANEZ LESKOVEC

Izvajanje investicijskega programa - izgradnja skladišča surovin

Med pomembnejšimi investicijami v letošnjem gospodarskem načrtu je predvidena izgradnja skladišča surovin in razširitev proizvodnih prostorov tkalnice.

Pomanjkanje skladiščnih prostorov je že nekaj let pereč problem v Tosami, zato smo že prejšnje leto pristopili k intenzivnejšim pripravam za izgradnjo skladiščnih prostorov. V ekonomsko planskem sektorju je bila izdelana analiza in podana utemeljitev po gradnji novega skladišča (analiza APS 8. 3. 1974; 7. 5. 1974).

Skupna površina prostorov namenjenih skladiščenju surovin in pomožnega materiala znaša 2.562 m². Del teh prostorov je dislociranih (Študi, podrečje, del je starih, požarno varstveno neprimernih in v urbanističnem načrtu tovarne namenjenih rušenju, zaradi bodoče lokacije menze tako, da je pravih skladiščnih prostorov le 1.670 m².

Za skladiščenje gotovih izdelkov

je namenskih prostorov 1090 m² celotna uporabljena površina (s priročnimi skladišči v mikalnici in pri filtrih) pa je 1.485 m². Vendar dalje skladiščenje gotovih izdelkov v proizvodnih oddelkih ovira normalno proizvodno delo. Skupna sedanja površina odgovarjajočih skladiščnih prostorov je tako 1.620 + 1.090 = 2.210 m².

Nabavna služba je določila optimalne zaloge osnovnega in pomožnega materiala in na tej osnovi je bil izračun potrebnih skladiščnih prostorov (upoštevana je embalaža, način zlaganja, dodana je 1/3 prostora za manipuliranje) Potrebe po skladiščenju za surovine in pomožni material so naslednje:

— osnovni material	2.820 m ²
— kemikalije	130 m ²
— kartoni	720 m ²
— ostali pomožni material	360 m ²
	4.080 m²

Pri izračunu potrebnega skladiščnega prostora za gotove izdelke so upoštevane minimalne — 14 dnevne zaloge. Izračun po posameznih grupah artiklov kaže potrebo po 1.553 m² prostorov za skladiščenje izdelkov.

SKUPNA POTREBA je torej 4.090 m² + 1.553 m² = 5.633 m². Razpoložljiva površina pa je 2.210 m².

Primanjkuje torej 2.923 m² ali zaokroženo 3.000 m² skladiščnih prostorov ob sedanji proizvodnji, vendar pa bomo na podlagi razvojnega plana že do leta 1978 potrebovali 20% prostora več, do leta 1980 pa že nadaljnjih 20%.

S takim prikazom potreb skladiščnih prostorov je investicija utemeljena.

Investicijo o izgradnji proizvodno-skladiščne hale so obravnavali že zbori organizacijskih enot in na svojih sejah 22. 11. 1974 potrdili predlog o izgradnji proizvodno-skladiščnega objekta, ki bi delno služil v proizvodne, delno v skladiščne namene. V tem predlogu je bila investicija ocenjena 28.590.000,— din.

V času pripravljajalnih del predvidene investicije je prihajalo do nekaterih sprememb, predvsem pa je nastala pomembna sprememba z omejitvijo širjenja tovarne proti jugu, zaradi predvidene gradnje ceste. To spremembo smo morali upoštevati pri našem urbanističnem zazidalnem načrtu in menjati smo morali zamisel o izgradnji proizvodno-skladiščne hale. Tako je nastal sedanji predlog izgradnje dveh objektov in sicer:

1. Skladišče surovin
2. Proizvodna hala — tkalnice

Na osnovi razpisa je bil izbran najugodnejši izvajalec »Gradbeno podjetje GRADIS«, ki je pogodbeno prevzel tudi izdelavo glavnih projektov. Glavni projekt skladišča je bil izdelan do 23. 5. 1975. Takoj je bil projekt vložen s potrebnimi soglasji za izdajo gradbenega dovoljenja. Projekt za proizvodno halo-tikalnic bo izdelan nekaj mesecev kasneje.

Predračunska vrednost skladišča surovin je prikazana v projektantskem predračunu št. projekta 639. Skladišče surovin v velikosti — 85,60 m x 46,60 m ima 3.989 m² tlorisne površine. Cena po predračunu pa znaša:

Gradbena in obrtniška dela	din 12.407.507,—
Instalacijska dela	din 1.914.950,—
SKUPAJ:	din 14.322.457,—

Finančna sredstva za izgradnjo skladišča bodo v celoti lastna sredstva. Predračunsko vrednost investicije moramo po predpisih pred pričetkom gradnje vložiti na banko, kar je tudi pogoj za izgradnjo gradbenega dovoljenja.

Delo na razvojnem programu

Smo sredi priprav za izdelavo razvojnega programa od 1976 do 1980 leta. Ekonomsko planski sektor pospešeno pripravlja metodološko navodilo za pristop k temu delu, in v njem določa celotno vsebino za posamezne naloge, nosilce izvajanja teh nalog, predlaga način izvedbe in postavlja roke. Za metodološko navodilo bo dobilo značaj inštitivnega akta, vendar se k njegovemu izvajanju — se pravi: k konkretnemu delu na posameznih nalogah — pristopa že zdaj, še pred njegovim sprejemom.

Začetni del na razvojnem programu je bil pravzaprav že v minulem letu, ko je bil izdelan perspektivni prodajni plan. Delo se je prekinilo v času izdelave gospodarskega načrta za letošnje leto, takoj potem pa se je nadaljevalo s izpolnitvijo tako imenovanih minimalnih kazalcev razvoja, ki jih je predpisal zvezni zakon in dopolnila republiška skupščina. Postavljen je bil zelo kratek rok, zato smo morali nekatere podatke zelo na grobo oceniti. Nepredčiznost podatkov je bila predvidena tudi s strani republiškega zavoda za planiranje, zato leta predvideva jeseni še eno razvojno anketo, z istimi podatki, ki bo tirjala strokovnejšo pripravo in tudi še samoupravno potrjena razvojna izhodišča.

Tako zunanje zahteve kot tudi naše lastne potrebe po vsestransko in strokovno izdelanem razvojnem programu nalagajo takorekoč vsem službam in sektorjem prizadevno in poglobljeno delo pri ocenjevanju naših bodočih poslovnih zmožnosti in uspehov. Čeprav že imamo perspektivni prodajni plan, vendar lahko re-

čemo, da je nepopolen v tem smislu ker nakazuje le rast prodaje obstoječega asortimana ne posega pa v novitete. K tej dopolnitvi pristopamo sedaj.

Povsem neobdelana so področja samoupravnega razvoja poslovnega povezovanja kadrovske politike, v dodelavi pa so že potrebe po investicijah v razširjeno proizvodnjo, bodo pa tudi pripravljena izhodišča za ocenitev potreb po modernizaciji obstoječe proizvodnje. Potrebno bo tudi na podlagi novega konstituiranja

nja naše organizacije združenega dela razmisliti o reorganizaciji strokovnih služb, treba se bo zamisliti nad potrebami družbenega standarda zaposlenih, ker je ena od temeljnih nalog razvojnega programa, ne nazadnje pa so nujno programirati našo nadaljnjo poslovno politiko, predvideti potrebo po finančnih sredstvih in njihovo kritje nasploh pa videti koliki poslovni uspeh sploh lahko do leta 1980 pričakuje mo.

Kvaliteto strokovne priprave predloga razvojnega programa, kjer je torej še obilo posla, bodo jeseni ocenjevali in potrjevali vsi zaposleni na svojih zborih in se v celoti ali s spremenjevalnimi predlogi odločili o smeri razvoja za nadaljnjih pet let.

TONI LAZNIK, dipl. oec.

Vsebina »Bebi« kompletov

Novi trakotkalski stroji pri nas

Že dalj časa govorimo o novi trakotkalcnici. Sedaj rečemo, da bo ta tudi kmalu nabavljena in uspešno poslana za redno proizvodnjo.

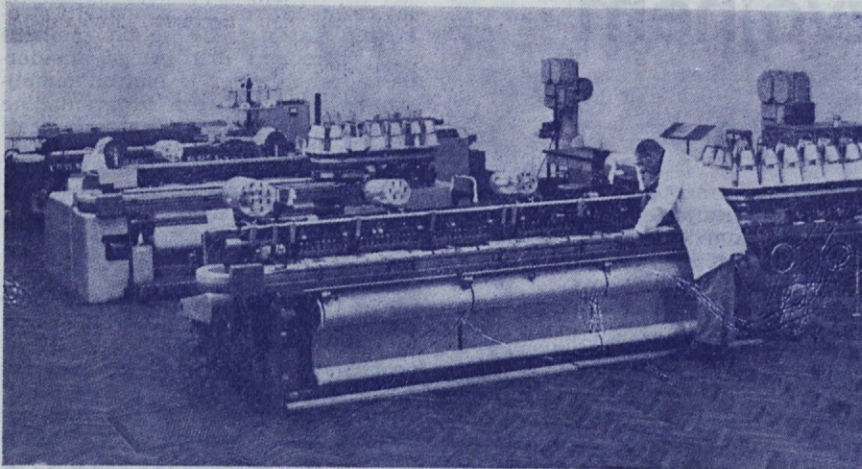
Vemo, da je naš sedanji strojni park v trakotkalcnici že precej izrabljen in seveda tudi zastarel, izjemo novejših Müller trakotkalskih strojev, zato je bil poseg v modernizacijo tega oddelka upravičen. Novi trakotkalski stroji, tako imenovani igelni avtomati, imajo v primerjavi z obstoječimi sledeče glavne prednosti:

— večkrat povečana proizvodnja, z ozirom na obstoječe stare stavbe;

- manjša poraba prostora za proizvodnjo iste količine izdelkov;
- bistveno se bo zmanjšalo število zaposlenih, ker bo ena delavka stregla večjemu številu novih strojev;
- odpade navijanje votka, ker votek dovajamo direktno iz križnega navitka in s tem tudi menjava votkovnih cevk;
- ob vsakem pretrgu osnove ali votka se stroj sam ustavi; kontrolna naprava pa signalizira napako;

Novi stroji v primerjavi z obstoječimi vnašajo votek v nastajajo-

či ovoj s pomočjo posebne igle le z ene strani in ne več s čolničkom in votkovnim navitkom. Iгла istočasno vnese v ovoj dva votka, ki se na drugem kraju prepletata z že zatkanima votkoma prejšnje podaje tako, da votka ne moremo več izvleči iz ovoja. Zaradi novega načina vnašanja votka, ki je navit na križnem navitku, stroj lahko zatke več votkov v eni minuti in sicer do okoli 800 vot./min. Hitrost stroja je odvisna od širine izdelanega traku in vrste oz. kvalitete uporabljene osnove in votka. Ob tej priliki lahko navedemo, da najnovejši stroji pri optimalnih pogojih lahko zatkejo od 3000 — 6000 votk./min za trakove široke do 50 mm, naši najstarejši stroji pa dosežejo le 90 votk./min.

Na stroju lahko tkemo istočasno dva ovoja širine do 10 cm, medtem ko je za večje širine stroj konstruiran tako, da se na njem lahko tke več trakov istočasno.

Z ozirom na to, da bodo novi stroji zahtevali kvalitetno in zelo dobro pripravljeno osnovo, bomo morali posvetiti veliko pozornost tudi križnemu previjanju preje za osnovo in votek ter snovanju. Za potrebe snovanja osnov za avtomate, ki bodo izdelovali dva trakova

istočasno bomo morali nabaviti novo snovalo za snovanje osnov na snovalne valje, ki bodo služili kot osnova na strojih.

Ker vsak nov stroj zahteva določen čas za priučevanje delavcev in vzdrževalcev smo se domenili, da bomo že konec letošnjega leta dobili prve igelne avtomate. Na njih se bomo lahko podrobno seznanili s posebnostmi ali patudi težavami, ki obvezno nastanejo pri novih strojih.

PODPESKAR JOŽE

Analiza trga v Jugoslaviji

V okviru zahtev statističnega raziskovanja, ki je predpisano z zveznim zakonom smo te dni obdelali podatke o porazdelitvi naše pro-

daje po posameznih jugoslovanskih republikah in za izvoz v letu 1974. Takši podatki se zbirajo vsaki dve leti in so dobra informacija o tendencah usmerjanja naše prodaje.

Verjetno bo zanimivo tudi za vas zvedeti, da smo lani prodali v Sloveniji 29,3 % vrednosti vsega blaga, da smo v ostalo Jugoslavijo prodali 55,8 %, izvozili pa 14,9 % vse vrednosti prodaje.

Pred dvema letoma 1972, pa smo v Sloveniji prodali 33,6 % vsega blaga, v ostalo Jugoslavijo 57,9 %, izvozili smo pa 8,5 % vrednosti. To pomeni, da se je lani strukturni delež celotne domače prodaje znižal na račun izvoza, za katerega vemo, da je imel pozitivne finančne učinke in ga lahko smatramo kot pozitivno tendenco, ki ima ustrezno nadaljevanje tudi v letošnjem letu. Vendar pa so pozitivne tendence tudi v tem, da se je znižal strukturni delež prodaje v Sloveniji, povečal pa, kljub skupnemu znižanju, v nekaterih republikah. Tako se je povečala prodaja v Bosni in Hercegovini od 7 na 8 %, v Hrvaški od 18 na 20 %, v Makedoniji od 6 na 7,4 %, padel pa je strukturni delež prodaje v Srbiji in Črni gori. S pravičnim izhodiščem, da je naše glavno domače tržišče izven Slovenije, je potrebno v nadaljnji prodajni politiki pospeševati strukturno rast prodaje v ostalih republikah in premagati vplive, ki so doprinesli k relativnemu znižanju prodaje v Črni gori in Srbiji — Seveda pa je absolutna vrednost prodaje po posameznih področjih — zaradi naraščanja cen v letu 1974 povsod višja kot je bila leta 1972.

Edina izjema je le Črna gora, kjer je padec prodaje tolikšen, da sta nižja oba podatka, vrednost prodaje je padla od 2,4 milijona din na 1,3 milijona din, s tem pa tudi strukturni delež od 1,6 % na 0,4 %.

TONI LAZNIK, dipl. oec.

Sestanek s komercialnimi predstavniki

V dneh 27. in 28. maja 1975 smo imeli v komercialnem sektorju sestanek z našimi komercialnimi predstavniki.

Sestanki so običajno trikrat letno, njihov namen pa je, da komercialna služba seznanji predstavnike s problematiko podjetja, predvsem pa z novimi izdelki.

Na tem sestanku so bili predstavniki seznanjeni s sledečimi novimi izdelki:

- zdravniške maske za enkratno uporabo,
- posteljne podloge za enkratno uporabo,
- damski vložki mimosept prima in mimosept komfort.

Predstavniki pa so komercialno službo seznanili s problemi, s katerimi se vsakodnevno srečujejo na tržišču. Največji problem je, prav gotovo bo pa tudi v bodoče ta, da obstoječa konkurenčna podjetja (Niva — Novi Sad, Lola Ribar — Karlovac, Saniteks — Velika Kladuša) nudijo kupcem boljše prodajne pogoje kot so rabat, super rabat in kasa skonto, kot naše podjetje, oziroma kot je dogovorjeno med grupadijo.

Poleg že obstoječih konkurenčnih podjetij pa se pojavljajo še nova kot npr. Biljana Prilep z damskimi vložki in cik-cak vato, v letošnjem letu pa bosta verjetno še

dve podjetji in to Maleševka Berovo in Alkaloid Skopje z asortimantom sanitetnih izdelkov.

Prav gotovo vse to komercialnim predstavnikom otežuje njihovo delo in plasiranje naših izdelkov na jugoslovansko tržišče.

JM

**Dopisujte
v naše
glasilo**

Sejem Interpack v Düsseldorfu

V mesecu maju smo predstavniki Tosame obiskali mednarodni sejem »INTERPACK« v Düsseldorfu. Na tem sejmu so bili razstavljeni pakirni stroji in pomožna sredstva za pakiranje. Celotna razstava je bila v 13 paviljonih. Prikazane so bile vse novosti pri pakiranju, to je novi stroji, naprave in pomožna sredstva.

Nekaj od teh razstavljenih strojev, bi lahko vključili tudi v naš proizvodni proces. Tako smo videli pakiranje vložkov, pleníc. Ogedali smo si tudi stroje za konfekcioniranje papirnatih izdelkov, različnih vrst varilnih aparatov. Veliko firm je razstavljalo stroje za zapiranje kartonov, od katerih enega bi lahko vključili takoj v oddelku mikalnice. Mnogo je bilo tudi različnih transportnih trakov, signirnih naprav, naprav za pisanje etiket.

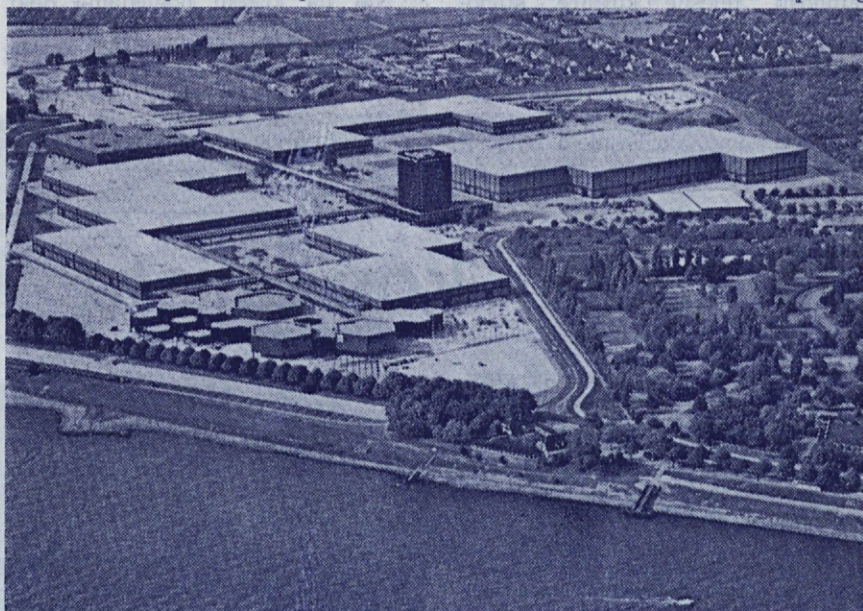
Pri nekaterih firmah, s katerimi imamo že poslovne stike, bodisi, da imamo njihove stroje ali pa se zanje zanimamo, smo imeli razgovore o kapacitetah posameznih strojev, o ceni in drugih tehničnih podatkih. Na sejmu smo našli tudi proizvajalca papirjev in folije za posamezno

pakiranje kompres, kvaliteta teh je taka, da je možna sterilizacija. Ker se zmerom bolj vključujemo v izvoz teh artiklov je to zelo pomembno,

ker tuj trg ima posamezno pakiranje kompres vseh dimenzij, domače porabnike pa bi tudi bilo potrebno na to pripraviti.

Sejem je bil izredno zanimiv, saj smo med razstavljenimi stroji našli nekaj takih, ki bi bili primerni za našo proizvodnjo in bodo gotovo vključeni v naše bodoče investicije. S tem bomo proizvodnjo modernizirali, zmanjšali predvsem delovno silo in izboljšali kvaliteto pakiranja.

BREZNIK HELENA dipl. ing.

Sejem v Düsseldorfu — paviljon

Nova kvaliteta vložkov mimosept

V mesecu maju smo v oddelku mikalnice pričeli z izdelavo nove kvalitete Mimosept vložkov, in sicer: Mimosept — komfort in Mimosept — prima. Drugačen sestav damskega vložka Mimosept je prispeval k mehkejši in kvalitetnejši izvedbi, prav tako pa se je spremenila tudi embalaža in naziv vložka — prima. Kvaliteta damskih vložkov komfort je enaka kot za prima, le da ima prilepljen trak puhina, ki preprečuje drsenje vložka.

Pri začetni proizvodnji je bilo precej težav. Nekatere smo že odpravili, preostale pa še bomo s prizadevnostjo vse skupine delavk pri stroju, mehanikov in vodstvenega osebja. Kapacitete stroja za izdelavo Mimosept kvalitete so razporejene tako, da cca 40% proizvodnje odpade na kvaliteto komfort, preostalih 60% pa na prima.

V tem času se je vgradil pri

stroju za izdelavo Mölny pleníc tudi dvojilec, ki pogojuje večji izkoristek stroja, varjenje pa se vrši

sedaj na novem stroju, ki ima prav tako večje kapacitete od starega.

Pavla Kamin

Sindikalne vesti

Delo splošne delegacije

Najprej naj naštejemo samoupravne interesne skupnosti v katere naša delegacija pošilja svoje delegate. To so: skupščina socialnega skrbitstva, polkojninske in invalidske skupnosti, telesne kulture, stanovalniške skupnosti, otroškega varstva, skupnosti za zaposlovanje delavcev in raziskovalna dejavnost.

Od številna zgoraj navedenih samoupravnih interesnih skupnosti lahko ugotovimo, da je delo splošne delegacije dokaj obširno. Mislim, da

bo nujno potrebno število delegacij, ki spadajo pod splošno delegacijo, skrajšati na polovico, saj bomo tako lažje izvrševali dane nam naloge oziroma želje volilcev.

Naj na kratko pogledamo delo splošne delegacije. Prve skupščine po posameznih interesnih skupnostih, v katere smo mi pošiljali delegate, so v glavnem volili predsedstva oziroma vodstva skupščin in potrjevale statute posameznih samoupravnih interesnih skupnosti. Na nasled-

njih skupščinah, na katere smo pošiljali delegate splošne delegacije, so se v glavnem potrjevali programi dela za mandatna obdobja teh samoupravnih interesnih skupnosti in predlagali družbene dogovore o finansiranju oz. sofinansiranju za vsako posamezno interesno skupnost.

Diskusije so bile živahne, posebno kadar se je razpravljalo o finančnih sredstvih s katerimi razpolaga posamezna samoupravna interesna skupnost.

Skratika dela za bodoče bo dovolj, treba pa bo prakticirati, da bi člani kolektiva sproti obveščali in sicer naj bi posamezni delegati o sejah, katerih se bodo udeležili, v našem glasilu TOSAMA.

Predsednik
splošne delegacije
Cerar Ivan

Ob tednu komunista

V letošnjem letu praznuje glasilo ZK »KOMUNIST« 50-letnico svojega izhajanja — obletnico, ki je nadaljevanje začetkov, spočetih v najhujših pogojih predvojnega buržuaznega sistema v Jugoslaviji.

Prvič je Komunist izšel 25. januarja 1925 v Beogradu, njegov oče je bil legendarni Moša Pijade. Izšel je v času, ko je revolucionarni val iz morja oktobrske revolucije pljuskal v zavest delovnih ljudi širom Evrope ter izven nje in njih navduševal za svetle cilje.

Na začetnih korakih je bilo glasilo KP kritično ne le do razmer v tedanji družbi, temveč do frakcijskih bojev, strujanj, vplivov socialdemokracije v lastnih vrstah in drugih pojavov. Komunisti so tedaj urejali ter pisali vanj najboljši ljudje iz partijskih vrst, kar je dajalo listu izrazito revolucionarno ost.

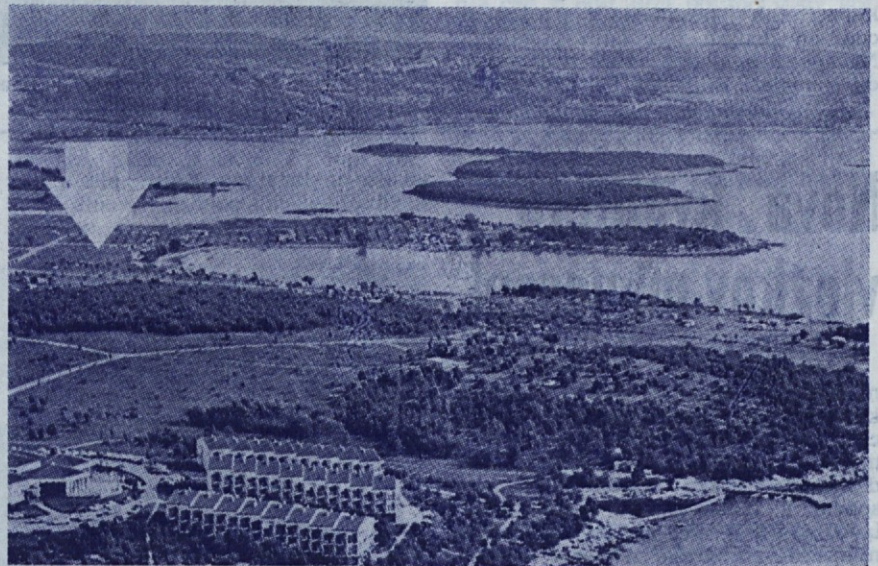
Med NOB prevzame Komunist revolucionarno zastavo gibanja za osvoboditev izpod tujih in domačih zavojevalcev ter prejšnjega sistema, ki je dopuščal hudo izkoriščanje. Šele po vojni je lahko komunist zadihal s polnimi pljuči. List postane neomajen borec za odločujočo vlogo delavskega razreda v vseh družbenih zadevah. Kasneje se vključuje v celovit sistem informiranja, ko mora biti le-ta v neposredni funkciji samoupravljanja.

Danes dobiva glasilo ZK vse večje veljavo, postaja čedalje bolj neposreden, postaja osnovno gradivo, iz katerega črpajo komunisti — dejali bi hrano za svoje akcije. Zato mora postajati in postaja slika razmer v družbi, ta pa nastaja preko neposrednega sporočanja problemov, težav in uspehov iz neposredne prakse.

Eden izmed ciljev »tedna Komunista« po Sloveniji, a tudi Jugoslaviji je, da bi postal Komunist nepogrešljivi del, napotek vsakega komunista. Da pa bo takšen, je seveda v največji meri odvisno od komunistov. Glasilo ima trenutno v Slo-

veniji že preko 50 dopisnikov, z akcijo teden Komunista se bo njihovo število še povečalo.

Vsako OOKZ, posebno to velja za OZD oz. TOZD, bo morala imeti svojega poverjenika, ki bo v tesni povezavi s stalnim dopisnikom iz občine, da bodo najrazličnejše informacije še sveže prihajale v Komunisti. Tako se bo Komunist bralcem še bolj približal.

Funtana pri Vrsarju - novo počitniško letovišče za delavce Tosame

V letošnjem letu smo v Tosami povečali kapacitete počitniških domov z najemom zemljišča v Funtani pri Vrsarju. Tu bomo lahko letovali v predsezoni sezoni in pose-

zoni. Kraj je ob razčlenjeni obali kar dela romantično okolico še bolj privlačno.

V ta namen sta bili kupljeni dve prikolicici, tako da bomo s to, ki smo jo imeli v lanski sezoni v Izoli imeli na razpolago še dodatnih 8 — 10 ležišč v camp prikolicah.

Vsem, ki so se prijavili za letovanje v Fontani želimo prijetno letovanje.

»Tosamovci« v muzeju NOB

V jubilejnem letu ob 30-letnici osvoboditve izpod fašističnega jarma in 30-letnici svobode jugoslovanskih narodov, vsi narodi Jugoslavije skozi celo leto 1975 proslavljajo za naše narode pomemben zgodovinski dogodek.

V tem letu se vrstijo svečane akademije, organizirajo izleti, pohodi, srečanja, zabave itd... Na teh srečanjih, pohodih, sestankih itd. se z občudovanjem in ponosom ozre-

Tudi naša organizacija ZB in mladine je prispevala svoj delež k proslavljanju velike obletnice naše domovine. Dogovorili smo se za skupen ogled muzeja REVOLUCIJE v Ljubljani. Dne 31. 5. 1975, smo si ogledali zelo zanimivo zgodovino naših narodov s posebnim poudarkom na NOB.

Ravnatelj muzeja nam je na zelo razumljiv in podroben način pojasnil celo zgodovino Slovencev. Po-

demsto tisoč borcev svoje življenje.

Bilo nam je prijetno in lepo »Takih in podobnih akcij si še želimo« so bile besede večine udeležencev. Upamo, da bodo naše želje uresničene, kajti le z razumevanjem bogate revolucionarne zgodovine bo naša mlada generacija še z večjim poletom gradila našo samoupravno socialistično skupnost za lepši jutrišnji dan, pod vodstvom na-

**Člani
ZB-Tosame
in mladina
pred muzejem
NOB v
Ljubljani**

mo nazaj, kjer ugotavljamo, da so naši narodi v svoji zgodovini prehodili težko zgodovinsko pot, kakršno je le malo katero ljudstvo na svetu. Naši narodi so se morali boriti za najosnovnejše človeške pravice, za vsakdanji kruh in za skromno, za vsakemu dostojno življenje. Končno so naši delovni ljudje pridobili svoje pravice v NOB za katere so se boje stoletja in žrtvovali veliko sirov. S krvjo priborjeno svobodo naši narodi znajo ceniti in so jo tudi pripravljani braniti proti vsakomur, ki bi hotel omadeževati ali nas v svobodi in v miru ovirati. Borci in mladina so po osvoboditvi s skupnimi močmi in velikimi napori obnovili opustošeno domovino ter iz nje napravili industrijsko razvito socialistično samoupravno skupnost narodov Jugoslavije.

To, kar narodi ponavadi ustvarjajo stoletja, smo mi uspeli v 30-letih svobode.

2-urnem ogledovanju in pojasnjevanju smo si pridobili novo znanje iz naše zgodovine. Po končanem ogledu in skupnem slikanju, nismo pozabili na našega velikega in najdražjega tovariša Tita, kateremu smo poslali pozdravno brzojavko in v njej zaželeli še veliko zdravih let med nami. Med sproščenim razgovorom so borci obujali spomine iz težkih dni NOB in življenja v koncentracijskih taboriščih in s tem prispevali svoj delež pri prenašanju tradicij NOB in poveljne graditve na mlade.

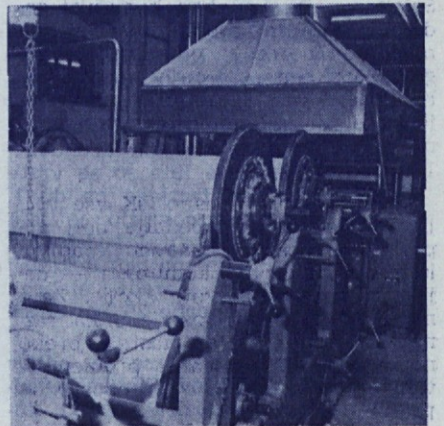
Zavedajoč se, da je treba mlade učiti tovarštva, humanosti, dostojanstva in ljubezni do svoje lepe svobodne domovine, za katero moramo biti vsak trenutek pripravljeni jo braniti.

To so misli, želje in želje, za katere smo se borili in se še danes borimo ter za katere ideje poleg drugih je žrtvovalo preko 1 milijon se-

šega ljubljenega voditelja tovariša Tita.

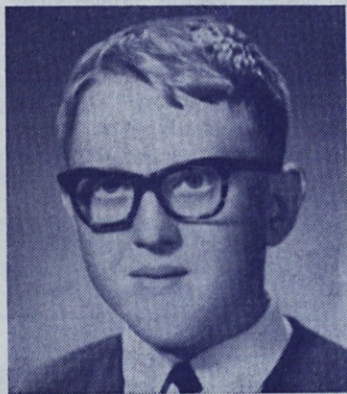
Vračajoč se proti domu, smo si med potjo ogledali še nekatere znamenitosti Ljubljane — mesta heroja.

M. Požek

IN MEMORIAM

Franci Kerč

Nenadoma nas je pretresla žalostna vest, da se je za vedno poslovil od nas naš dragi prijatelj in sodelavec Franci Kerč.

Na začetku svoje življenjske poti, poln upov in načrtov za bodočnost se je vključil v našo delovno organizacijo kot 15 letni fant. Bil je skromen in delaven. Na delovnem mestu je svoje delo opravljal z odgovornostjo in tako pripomogel k uspešnemu delu k naši tovarni. Ne-sebično je pomagal povsod kjer koli je bilo potrebno. Star 23 let, nam je zapustil v naših srcih trajno sled zvestega tovariša in prijatelja.

Dragi Franci, ostal nam boš trajno v spominu, kot vzoren mladinec in nenadomestljiv prijatelj. Hvaležni smo ti za vse kar si nam nudil v svojem kratkem, a plodnem življenju.

Tvoji prijatelji in sodelavci.

Pohod „Ob žici okupirane Ljubljane“

Mladi iz naše delovne organizacije smo se tudi letošnje leto udeležili tradicionalnega pohoda »Ob žici okupirane Ljubljane« ki je bil 10. maja v Ljubljani.

Takoj naj omenim, da je bil letošnji pohod, ko praznujemo 30. obletnico zmage obiskan rekordno. 105.000 udeležencev se je ob tej priložnosti udeležilo obeh manifestativnih pohodov in ostalih športnih tekmovanj.

Kot sem že omenil, smo se tudi mladi iz naše OOSZSMS Tosama zbrali in s štartom v Vegovi ulici podali na 10 000 m dolgo pot tovarštva in spominov.

Pot nas je vodila mimo vrsto hiš, spomenikov ipd, ki so spomin na težke dni, ko je pri nas divjala vojna. Tisoč glava množica ljudi vseh starosti se je v stnjeni koloni pokalila cilju nasproti.

Kljub temu, da pot ni bila kratka smo kaj kmalu prišli na

Trg revolucije, kjer je bil cilj pohoda in že vse pripravljeno za svečanost — osrednjo proslavo, ki se je pričela ob 11. uri. Na cilju je vsak

udeleženec prejel spominsko značko pohoda. Eni manj, drugi bolj utrujeni so prihajali na cilj, verjetno vsi ene misli, da se tudi prihodnjemu pohodu »Po poteh okupirane Ljubljane« ne bodo odrekli.

Mladinci iz naše tovarne zadovoljni, da smo se udeležili te lepe manifestacije akcije, ki je imela letošnje leto še toliko večji pomen, saj smo proslavili jubilejno leto zmage

MARJAN ŠTRUKELJ

Po poteh partizanskih kurirjev

»Leta 1957 je bil organiziran prvi pohod po poteh okupirane Ljubljane. Zbral sem ekipo borcev, ki je bila edina med udeleženci iz domačinskega območja. Zanimivo je število takratnih udeležencev, »kar 300« se nas je zbralo. Resda, v primerjavi s številom letošnjih udeležencev, ko se je zabeležilo skoraj stotisoč, malo, ampak to je bil začetek.

Naša ekipa je dosegla drugo mesto. Tudi naslednja leta so se vrstili lepi uspehi od tretjega pa do 1. mesta. Šest let zapovrstjo je ista ekipa borcev iz Domžal sodelovala na pohodu. Potem pa so nekateri prenehali, bodisi zaradi slabega zdravlja, ali prenaporne 25 km dolge tekmovalne poti.

Nekaj let pozneje se je odbor partizanskih kurirjev Slovenije odločil, da bo organiziral pohod ku-

rirjev. Akcija je uspela in tako že 17 let teče ta pot, letos na tem koncu Slovenije, drugo zopet na drugem, in tako naprej.

Mnogo je bilo zapisanega, mnogo doživetelega ob letošnjem praznovanju 30-letnice svobode.

Med številnimi prireditelji zborovanj in proslav je bil tudi odbor partizanskih kurirjev, ki je letos sedemnajstič zapovrstjo organiziral pohod po poteh partizanskih kurirjev Slovenije.

Pohoda se vsakoletno udeležuje tudi naš sodelavec JURIJ VULKAN, zato ni le naključje, da smo si ga izbrali za sogovornika.

Beseda je stekla, kot so nekoč, po nevarnih poteh, mimo zased tekli naši hrabri kurirji.

Jurij je za bralce povedal tole:

Prva naša pot se je vila na Črno. Povsod so nas spremljali topli sprejemni domačinov.

Pridružijo se nam tudi taborniki iz Ljubljane, ki z mitingi oživljajo spomine iz NOB.

Za letošnji pohod, v čast 30-letnice osvoboditve, je odbor organiziral pohod na Pohorje — Oplotnica.

Obiskali smo osnovno šolo, kjer so nam učenci zastavljali vsemogoča vprašanja iz NOB.

Nepozabna so srečanja z nekaterimi borci.

Domačini so nadvse srečni in gostoljubni, saj jih malokdo obišče, tam daleč na samotnih hribovskih domačijah.

Noč ponavadi preživimo zunaj, naslednjega dne s vrnemo v Ljubljano, kjer se udeležimo zaključne prireditve pohoda po poteh okupirane Ljubljane.

»Dokler bom zdrav, se bom te manifestacije udeleževal«, je zaključil svoje pripovedovanje Jurij.

KADROVSKE VESTI

OD 12. 6. NO 11. 7. 1975

ROJSTNI DAN PRAZNUJEJO:

Konfekcija:

9. 7. Belojan Ani, 7. 7. Judež Milica, 28. 6. Jazbec Olga, 30. 6. Lenček Malči, 8. 7. Marenk Vida, 1. 7. Pirnat Mimi, 14. 6. Peternel Greti, 8. 7. Peterka Dragica, 27. 6. Škarja Marija, 25. 6. Velkavrh Iva, 21. 6. Hribar Lojze, 28. 6. Juhant Vera.

Mikalnica:

20. 6. Judež Alojz, 5. 7. Dragar Vinko, 7. 7. Burja Dragica, 29. 6. Cerar Pavli, 11. 7. Cerar Olga, 20. 6. Frelj Pavla, 28. 6. Kovačič Ani, 14. 6. Kogoj Ivanka, 6. 7. Rožič Ani, 26. 6. Sedušak Ema, 12. 6. Sušnik Ani, 12. 6. Blatnik Slavka.

Belilnica:

7. 7. Gaberšek Ciril, 19. 6. Gaberšek Alojz, 29. 6. Kovič Vida.

Filtri:

28. 6. Drčar Milan, 21. 6. Kočar Peter, 22. 6. Požar Peter, 23. 6. Avbelj Olga, 15. 6. Bandelj Helena, 13. 6. Barlič Marjeta, 15. 6. Horvat Vida, 30. Jelničar Rezka, 29. 6. Keršič Pavla, 8. 7. Kordež Draga, 8. 7. Narobe Vera, 22. 6. Ručigaj Olga, 28. 6. Stare Olga, 23. 6. Ravnikar Francka, 1. 7. Kveder Milena.

Tkalnica ovojev:

19. 6. Vulkan Jurij, 18. 6. Markovič Milena, 9. 7. Kočar Milica, 11. 7. Breznik Olga, 21. 6. Šimenc Ani, 25. 6. Burkeljca Alojzija, 29. 6. Kerč Milka.

Avtomatska:

2. 7. Pust Ivanka.

Pripravljalnica:

18. 6. Hribar Pavla, 5. 7. Rokavec Marija, 1. 7. Pojbič Lojzka.

Komerciala:

1. 7. Ravnikar Ciril, 3. 7. Boršt-

nar Dušan, 1. 7. Dafič Ehmed, 5. 7. Cedilnik Ani, 23. 6. Zupan Marko.

Spolšno kadrovski sektor:

27. 6. Dolen Anton, 23. 6. Kerč Olga, 19. 6. Brecljnik Nuša.

Računski sektor:

24. 6. Grajzar Vera, 1. 7. Nahtigal Marija.

Tehnični sektor:

24. 6. Kamin Pavla.

Mizarska delavnica:

16. 6. Andrejka Tone.

Vajenci:

21. 6. Pernuš Srečko.

Mehanična delavnica:

9. 7. Volkar Ivan, 28. 6. Kump Ciril.

Vsem iskrene čestitke!

POROČILA SE JE:

Rokave Francka — BAJDE.
Mnogo sreče na novi življenjski poti!

(K. O.)

ZAHVALA

Ob težki izgubi mojega dragega očeta, se vsem sodelavcem v mikalnici najlepše zahvaljujem za poklonjeno cvetje in denar, kakor tudi sindikatu Tosame. Vsem lepa hvala, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

Marija Balazič

Analiza dela v oddelku filtrov

Ker živimo in ustvarjamo v zelo razgibanem času, v času ko je treba iskati notranje rezerve, da bi lahko ustvarili še nekaj več za poslovni uspeh, smo se v pripravi dela lotili analize dela v oddelku filtrov. To ni bila prva taka analiza. Pred leti je bila narejena že v tkalnici ovojev, v lanskem letu je bila napravljena v oddelku mikalnice pri kiniji Mimosept vložkov, pravkar pa je bila narejena v oddelku filtrov. Filtrov bi lahko prodali več, kot jih naredimo in zato je bila tudi pravilna odločitev, da se napravi ta analiza. Analiza je bila opravljena po MTM metodi, to je po metodi trenutnih opažanj. V 15 delovnih dneh je bilo opravljenih 120 obhodov, en delovni dan v tednu pa je bil posnet v celoti.

Meritve so zajele vse 3 izmene. Poleg delavk na posameznih strojih je bila v analizi posneta tudi prisotnost organizatorjev dela, to je vodje oddelka, izmenovodje ter mehanikov, H. B.

Dejavnost gasilskega društva TOSAMA

V mesecu maju smo organizirali vaje za ves kolektiv.

Obiskali bomo sejem opreme in sredstev civilne zaščite v Kranju, ter se udeležili 1-dnevnega seminarja o protipožarni zaščiti v Kranju.

Moška tekmovalna skupina se pripravlja na tekmovanje v Salešah pri Velenju, nastop bo 15. junija.

Ženska desetina pa se bo udeležila 29. junija proslave leta žena, v Ormožu.

ZAHVALA

Ob nenadni smrti našega sina in brata KERČ FRANCIJA, se iskreno zahvaljujemo celotnemu kolektivu TOSAME za finančno pomoč in izraze sožalja.

Posebno se zahvaljujemo sindikalni organizaciji TOSAME, mladinskemu aktivu in njegovim sodelavcem iz oddelka FILTROV za poklonjeno cvetje in denarno pomoč.

Zahvala velja tudi OKTETU TOSAMA in vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti v prerani grob.

Ohranite ga v trajnem spominu!

KERČ Olga, Vida in Marjan

